

rogibshimi-i-travmirovannymi-v-2022-godu-politsiya-nazvala-tsifry (дата звернення: 12.05.2023).

2. Про Правила дорожнього руху: Постанова Кабінету Міністрів України постановою № 1306 від 10.10.2001. Дата оновлення: 11.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF/ed20230511#Text> (дата звернення: 12.05.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-315-9-48>

ПОКАРАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВИБОРЧОЇ СИСТЕМИ

Колодін Д. О.

*кандидат юридичних наук, доцент,
декан факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Покарання є найбільш суворою формою реалізації кримінальної відповідальності і тягне за собою судимість. Покарання є заходом законного примусу, що має публічний характер та застосовується від імені держави, яка єдина наділена правом визначати кримінальну протиправність діяння, його караність, загальні засади призначення покарання, порядок його виконання, підстави й умови звільнення від покарання, систему органів і установ, покликаних застосовувати і виконувати покарання, їх компетенцію. Суть покарання полягає в тому, що засуджений зазнає кари за вчинене кримінальне правопорушення, тобто певних фактичних втрат і обмежень. Кара виступає як один із засобів досягнення виправної та превентивної мети покарання. Покарання це є справедливий акт правосуддя.

Чинне національне законодавство встановлює ряд кримінальних заборон в частині посягання на виборчу систему України (ст. 157-160 КК України). Окремі діяння зазначеного виду відносяться до категорії кримінального проступку (наприклад, ч. 1 ст. 159-1 КК України), нетяжких кримінальних правопорушень (наприклад, ч. 1 ст. 160 КК України) та тяжких (ч. 4 ст. 158-3 КК України).

Всі, без виключень, склади кримінальних правопорушень проти виборчої системи містять альтернативні санкції, які передбачають як ізоляційні, так і неізоляційні види покарань. Пропонується розглянути більш детально.

Так, покарання у вигляді штрафу передбачене за вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 158-1 КК України, ч. 2 ст. 158-1 КК України, ч. 1 ст. 159 КК України, ч. 1 ст. 159-1 КК України, ч. 2 ст. 159-1 КК України, ч. 3 ст. 159-1 КК України, ч. 1 ст. 160 КК України. Примітно, що штраф у даному випадку пропонується законодавцем як основне покарання. Розмір такого покарання визначений в межах від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (ч. 1 ст. 158-1 КК України) до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (ч. 3 ст. 159-1 КК України).

Окремі санкції складів кримінальних правопорушень проти виборчої системи передбачають покарання вигляді виправних робіт на строк до двох років ч. 1 ст. 158-1 КК України, ч. 2 ст. 158-1 КК України, ч. 1 ст. 159 КК України, ч. 1 ст. 159-1 КК України, ч. 2 ст. 159-1 КК України, ч. 3 ст. 159-1 КК України, ч. 1 ст. 160 КК України.

Обмеження волі як ізоляційний вид покарання визначений у санкції ч. 1 ст. 157 КК України, ч. 2 ст. 157 КК України, ч. 5 ст. 157 КК України, ч. 1 ст. 158-1 КК України, ч. 2 ст. 158-1 КК України, ч. 1 ст. 158-2 КК України, ч. 1 ст. 159 КК України, ч. 2 ст. 159 КК України, ч. 1 ст. 159-1 КК України, ч. 2 ст. 159-1 КК України, ч. 3 ст. 159-1 КК України, ч. 4 ст. 159-1 КК України, ч. 2 ст. 160 КК України, ч. 3 ст. 160 КК України. Строк такого покарання пропонується від до двох років (ч. 1 ст. 159-1 КК України), до трьох років (ч. 1 ст. 157 КК України) та до п'яти років (ч. 2 ст. 157 КК України).

Позбавлення волі визначене як покарання у ч. 1 ст. 157 КК України, ч. 2 ст. 157 КК України, ч. 3 ст. 157 КК України, ч. 1 ст. 158 КК України, ч. 2 ст. 158 КК України, ч. 1 ст. 158-1 КК України, ч. 2 ст. 158-1 КК України, ч. 3 ст. 158-1 КК України, ч. 1 ст. 158-2 КК України, ч. 2 ст. 158-2 КК України, ч. 1 ст. 158-3 КК України, ч. 2 ст. 158-3 КК України, ч. 3 ст. 158-3 КК України, ч. 4 ст. 158-3 КК України, ч. 1 ст. 159 КК України, ч. 2 ст. 159 КК України, ч. 1 ст. 159-1 КК України, ч. 2 ст. 159-1 КК України, ч. 3 ст. 159-1 КК України, ч. 4 ст. 159-1 КК України, ч. 1 ст. 160 КК України, ч. 2 ст. 160 КК України, ч. 3 ст. 160 КК України, ч. 4 ст. 160 КК України.

Варто відмітити, що розмір даного виду покарання законодавець варіює в залежності від складу кримінального правопорушення проти виборчої системи у розмірі від двох років (наприклад, ч. 1 ст. 160 КК України) до десяти років позбавлення волі (ч. 4 ст. 158-3 КК України).

У випадку вчинення кримінального правопорушення проти виборчої системи спеціальним суб'єктом (голова, заступник голови, секретар, інший член виборчої комісії або комісії референдуму, член ініціативної групи референдуму, кандидат або його довірена особа, інша особа на

прохання кандидата або за дорученням кандидата або політичної партії, яка його висунула, уповноважена особа політичної партії, представник організації політичної партії у виборчій комісії, уповноважена особою суб'єкта процесу всеукраїнського референдуму, а також офіційний спостерігач та ін.) передбачається додаткове покарання у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю передбачене за перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії референдуму чи діяльності офіційного спостерігача, вчинене за попередньою змовою групою осіб або членом виборчої комісії чи членом комісії референдуму (ч. 3 ст. 157, ч. 4 ст. 157, ч. 5 ст. 157 КК України, ч. 1 ст. 158 КК України, ч. 2 ст. 158 КК України, ч. 3 ст. 158-1 КК України, ч. 1 ст. 158-2 КК України, ч. 1 ст. 158-3 КК України, ч. 2 ст. 158-3 КК України, ч. 3 ст. 158-3 КК України, ч. 4 ст. 158-3 КК України, ч. 2 ст. 159 КК України, ч. 1 ст. 159-1 КК України, ч. 2 ст. 159-1 КК України, ч. 3 ст. 159-1 КК України, ч. 4 ст. 159-1 КК України, ч. 2 ст. 160 КК України, ч. 3 ст. 160 КК України, ч. 4 ст. 160 КК України). Строк такого покарання становить п'ять років.

Отже, як бачимо, законодавець передбачає досить широкий і завжди альтернативний підхід до встановлення санкції за кримінальні правопорушення проти виборчої системи України.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-315-9-49>

ВПЛИВ ЗБИВАЮЧИХ ФАКТОРІВ НА ПОЧЕРК ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ РУКОПИСНИХ ЗАПИСІВ

Крижна Анастасія Євгеніївна

студентка 4-го курсу 401 навчальної групи

Науковий керівник: Свобода Євгенія Юріївна

кандидат юридичних наук, доцент,

професор кафедри криміналістичного забезпечення

та судових експертиз

Національної академії внутрішніх справ

В умовах сьогодення, сучасний стан судової почеркознавчої експертизи дозволяє вирішувати достатньо широке коло питань ідентифікаційного і діагностичного характеру, оскільки значно розширилися межі наукового знання щодо закономірностей письма, почерку та підпису, а також про методи їх криміналістичного дослідження.